Ymddiriedolaeth Natur Gogledd Cymru
North Wales Wildlife Trust

PECYN CYMORTH GARDDWYR

PROFFIL PLANHIGYN

Gwernydd Awstralia

YMLEDOL

FFEITHIAU | ID | HELPWCH | TIPIAU | MWY O BROFFILIAU

Disgrifiad o'r rhywogaeth

Enw gwyddonol:
Crassula helmsii

Enw arall:
Corchwyn Seland Newydd

Brodorol i:
De Awstralia, Tasmania a Seland Newydd

Cronfa Treftadaeth
Heritage Fund

Mewn Partneriaeth â Llywodraeth Cymru
In Partnership with Welsh Government

Lluniau: Philip Precey

Ffeithiau diddorol

Effeithiau:

Yn ffurfio matiau trwchus sy'n eithrio planhigion dŵr brodorol a phlanhigion ymylol. Gall effeithio'n negyddol ar rywogaethau eraill o fywyd gwyllt dŵr croyw fel madfallod dŵr, brogaod ac infertebratau. Gall amharu ar weithgareddau dŵr hamddenol a masnachol.

Cynefin:

Mae gwernydd Awstralia yn tyfu mewn amrywiaeth o gynefinoedd, gan gynnwys pyllau, llynnoedd, cronfeydd dŵr, ar fwd llaith, camlesi a ffosydd a gall oddef amrywiaeth eang o amodau. Gallwch dyfu dan ddŵr, ar ymylon cyrff dŵr neu ar dir llaith.

Planhigyn lluosflwydd llysieuol sy'n ymledu'n gyflym a all gytrefu cyrff dŵr. Mae'n tyfu i 3m o dan arwyneb y dŵr ac 0.5 uwchben arwyneb y dŵr. Cafodd gwernydd Awstralia ei dyfu gyntaf ym Mhrydain yn 1927 a'i ddarganfod yn y gwyllt yn 1956.

Sut mae'n lledaenu:

Mae'n lledaenu'n llysieuol hyd yn oed o'r darnau coes lleiaf. Caiff ei symud yn hawdd i safleoedd newydd trwy lynu i esgidiau, dillad, offer, peiriannau, offer cychod a physgota â gwialen, yn ogystal â glynu i draed adar dŵr, cŵn a da byw.

BRIG

Nodweddion adnabod allweddol

Blodau gwyn neu fioled golau unig rhwng Gorffennaf a Medi.

Gwyrdd, cyfarwyneb a suddlon. Coes grwn.

Mae dail yn ymddangos yn fwy fflat, a llai tew pan fyddant dan y dŵr.

Mae dail yn ymddangos yn dew pan fyddant uwchben y dŵr.

BRIG

Lluniau: GB NNSS

Gweithredu

Helpu i atal y lledaeniad

Gall gwernydd Awstralia dyfu o un darn (gydag un cwgn) mor fach â 5mm. Felly nid yw ei reoli â llaw neu offer yn cael ei argymell oherwydd y risg eithafol o ledaenu'r planhigyn yn ddiofal.

Fodd bynnag, gallwch wneud y canlynol:

Fodd bynnag, gallwch wneud y canlynol: Cymryd gofal wrth gynnal a chadw eich pwll: Gwirio, Glanhau a Sychu esgidiau, dillad ac offer. Atal anifeiliaid fel anifeiliaid anwes rhag cael mynediad i'r ardal.

Gallwch ddod o hyd i restr o adnoddau canllawiau yma.

Peidio â phrynu gwernydd Awstralia!

Archwiliwch ein hawgrymiadau ar gyfer syniadau planhigion amgen.

BRIG

Cyngor defnyddiol

Deddfwriaeth:

Mae gwernydd Awstralia wedi'i restru fel rhywogaeth ymledol ar Atodlen 9 o Ddeddf Bywyd Gwyllt a Chefn Gwlad (1981). **Mae'n drosedd plannu neu achosi i dyfu yn y gwyllt.**

Mae gwernydd Awstralia wedi'i wahardd rhag cael ei werthu yn Lloegr oherwydd ei effaith negyddol sylweddol ar natur a'r economi

Rhywogaethau tebyg:

Ni ddylid ei gymysgu gyda cwcwll y brigwlydd brodorol (Callitriche species) fel Callitriche brutia.

Water starwort

Mintys y dŵr

Syniadau am blanhigion amgen

Brodorol

Myrdd-ddail troellennog (*Myriophyllum verticillatum*)

Dyfrllys crych (*Potamogeton crispus*)

Mintys y dŵr (*Mentha aquatica*)

BRIG

Lluniau: NWWT Lisa Toth and GB NNSS.
Darluniau: David Setter @doodleplant a starfishonline.co.uk
Gwybodaeth wedi'i chasglu gan GB NNSS, RHS a BSBI.